

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 4C/198/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3712212676
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krivulčíková
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2013:3712212676.1

Rozhodnutie

Okresný súd v Považskej Bystrici samosudkyňou JUDr. Katarínou Krivulčíkovou v právnej veci navrhovateľky K. Ž., nar. XX.X.XXXX, bytom A.. C.. G. XX/XX - XX, G. V., právne zastúpenej JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r .o., Šoltésovej 346/1, Považská Bystrica proti odporkyňi M.. M. K., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX/XX, M., E..Č.. V. XXX/XX, O. K., právne zastúpenej JUDr. Annou Kubovičovou, advokátkou, Tatranská 300/8, Považská Bystrica v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a .

Odporkyňi súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Navrhovateľka svojim návrhom voči odporkyňi domáhala sa náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 100 000,- Eur. Svoj návrh odôvodnila tým, že svojho syna Q. Y., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, prihlásila na plavecký výcvik, ktorý sa uskutočňoval na Mestskej krytej plavárni v Púchove, kde odporkyňa vykonávala ako inštruktorka plávania, oprávnená k výkonu tohto zamestnania na základe pracovnej zmluvy zo dňa 12.1.2006, výuku plávania, ako aj na základe vysvedčenia o štátnej skúške, vydaného Fakultou telesnej výchovy a športu UK Bratislava. Dňa 7.4.2006 na Mestskej plavárni, kde prebiehal výcvik, v záverečnej fáze - voľný pohyb detí vo vode, odporkyňa nevenovala dostatočnú pozornosť zverenej skupine, nekontrolovala dôsledne a sústavne ich pohyb vo vode, v bazéne, komunikovala s kolegyňou výcviku, v dôsledku čoho jej syn, ktorý mal nasadené potápačské okuliare a ponáral sa v hlbšej vode, zotrval pod vodnou hladinou tak dlho, že sa utopil a na následky dňa 15.4.2006 zomrel. Odporkyňa bola rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.9.2010 sp. zn. 2T 118/2007 uznaná vinnou, že inému z nebanlivosti spôsobila smrť a Najvyšší súd SR zo dňa 17.8.2011 sp. zn. 2T 118/2007 dovolanie odporkyne odmietol a na základe tohto s rozhodnutie stalo právoplatným a vykonateľným dňa 17.8.2011. Uviedla ďalej, že ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utpieť citovú ujmu a teda osobnosť, ktorá je chránený, prostredníctvom všeobecného osobnostného práva, v prípade, ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti ktoré sú uvedené v § 13 Občianskeho zákonníka. Poukázala na to, že právna literatúra uvádza, že povinným subjektom, ktorý zasiahol do práva na ochranu osobnosti, je buď fyzická osoba alebo právnická osoba. Keďže v danom prípade za výcvik v plávaní a dozor v bazéne zodpovedala odporkyňa, je povinnou osobou v danom spore a teda je pasívne vecne legitimovanou osobou, proti ktorej si môže oprávnená osoba - navrhovateľka podľa § 13 a § 16 Občianskeho zákonníka uplatňovať sankcie vyplývajúce z tohto práva. Predpokladom vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú existencia ujmy, ktorá spočíva v tom, že navrhovateľka utrpela pocit frustrácie, stresu, smútku straty zo spoločnosti syna, porušenie práva povinnosti resp. proti právny úkon, ktorý spočíva v tom, že odporkyňa zodpovedá za porušenie osobnostných práv navrhovateľky - práva na súkromie a príčinná súvislosť medzi ujmou a proti právnym konaním. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti za ktorých k porušeniu práva došlo. Teda zákonodarca pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch určuje , aby boli

kumulatívne dané dva prvky a to závažnosť ujmy a okolnosti za ktorých k porušeniu práva došlo. Ujmu ktorú utrpela navrhovateľka, nie je len jej subjektívnym pocitom, ale skutočne závažnou ujmu, pretože každý človek, ktorý stratí náhle dieťa, vo veku 10 rokov, bude toto považovať za ujmu značnú. Je zrejmé, že každá osoba inak pociťuje stratu blízkej osoby, z pohľadu jej psychickej vyrovnanosti. V danom prípade môžeme hovoriť o tak vážnej strate blízkej osoby, že je potrebné ju považovať za ujmu značnú, pretože každá iná osoba by túto ujmu pociťovala rovnako. Povinnosť prihladnúť aj na okolnosti za ktorých k porušeniu práva došlo, je stanovené všeobecne, ako vo vzťahu k postihnutej osobe, tak vo vzťahu k subjektu ktorý neoprávnený zásah spôsobil. K neoprávnenému zásahu došlo na plavárni, za takých okolností, že odporkyňa nevenovala pozornosť pohybu detí vo vode, pričom jej hlavnou úlohou bolo zabezpečiť deti, aby sa im nič nestalo a toľko aby sa utopili v dôsledku toho, že mali voľný pohyb a nikto im nevenoval pozornosť. Je zrejmé, že keby odporkyňa ako inštruktorka venovala pohybu detí náležitú pozornosť, určite by sa syn navrhovateľky neutopil a k takejto tragickej nehode by nedošlo. Každý rodič, ktorý prihlási dieťa na plavecký výcvik, má za to, že jeho dieťa je v bezpečí, že inštruktori sú schopní a fundovaní plavčíci, a tak isto vedia aké nebezpečenstvo vyplýva vo vode, keď sa deti určí a plávať. Intenzita zásahu bola značná v tom, že k úmrtiu prišlo náhle bez toho, že by mal syn navrhovateľky nejaké vážne ochorenie a predpokladala by sa jeho smrť v budúcnosti. Dopad tohto úmrtia na psychiku navrhovateľky a každú osobu, ktorá by to zažila, je taký silný, že nie je možné, aby navrhovateľka zabudla niekedy v budúcnosti na to, čo sa stalo. Uviedla ďalej, že navrhovateľka vie, že odporkyňa nemala v úmysle to, aby sa syn navrhovateľky utopil a zomrel, ale zanedbaním jej povinností a toho, že ako inštruktorka a zodpovedná osoba za deti v bazéne musí vedieť, že v takejto práci nesie väčšiu mieru zodpovednosti za životy detí a teda nárok na finančné zadosťučinenie navrhovateľky je v plnej miere odôvodnený a to aj s poukazom na znalecký posudok č. 133/2008 zo dňa 22.10.2008, kde sa znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia vyjadril, že sa „navrhovateľky vyšetrením preukázali post traumatické stresové poruchy s chronickým priebehom. Táto porucha je priamy dôsledok psychotraumy spôsobenej úmrtím jej syna v apríli roku 2006. Psychické ťažkosti možno považovať za vážnu duševnú poruchu, ktorá v jej prípade nie je iba prechodného charakteru“.

Odporkyňa žiadala návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietnuť. Uviedla, že pracovala ako inštruktorka plávania len na základe dohody o vykonaní práce, pričom mala na výkon uvedenej práce všetky potrebné oprávnenia. Postup navrhovateľky považovala za nejasný a nepochopiteľný, pretože táto svojím návrhom najskôr z titulu úmrtia syna a jej žiadosti o nemajetkovú ujmu podala návrh v konaní vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 8C 49/2008, a ako odporcu I/ označila Základnú školu J. Kráľa, Nová Dubnica, ktorá bola organizátorom plaveckého kurzu, ako odporcu II/ označila Mesto Nová Dubnica ako zriaďovateľa školy a ako odporcu III/ označila B. K., ktorý kurz uskutočňoval. V tomto konaní žiadala nemajetkovú ujmu vo výške 15.000.000,- Sk, tj. 497.908,78 Eur. Prvostupňový súd vo veci rozhodol tak, že návrh voči odporcom I/ a II/ zamietol, odporcu III/ zaviazal k úhrade sumy 10.000,- Eur titulom nemajetkovej ujmy, titulom náhrady škody k úhrade sumy 1.632,- Eur a vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podal odporca III/ odvolanie ako aj navrhovateľka pričom konanie nebolo ešte skončené. Vzhľadom na prebiehajúce konanie 8C 49/2008 má za to, že je tu prekážka litispendencie, teda už začatej veci. Uviedla ďalej, že vzhľadom na skutočnosť, že k úmrtiu Q. Y. došlo 15.4.2006, a navrhovateľka podala návrh na tunajší súd dňa 18.10.2012, vznáša námietku premlčania nároku navrhovateľky.

Poukázala ďalej na to, že navrhovateľka patrila k vynikajúcim inštruktorm, naučila plávať veľké množstvo detí a svoju prácu mala rada nadovšetko. V kritický deň 7.4.2006, kedy už deti mali po výcviku voľné plávanie ani jej nadriadený B. K. sám, ani ostatní rovnako ako odporkyňa nezbadali, že by sa v bazéne Q. Y. topil. Paradoxne jediná odsúdená, aj keď ju v prvej fáze trestného konania prvostupňový súd najskôr oslobodil, bola nakoniec uznaná vinnou len ona. Bolo preukázané, že plavčík nebol v kritickom čase pri bazéne, plavčíčka bola na obede, taktiež bolo preukázané, že v blízkosti plávajúca učiteľka tiež nič nespozorovala, že by sa maloletý topil, keď okolo neho plávala, toto nespozorovali v prvých momentoch ani deti, ktoré sa v jeho blízkosti pohybovali. Inštruktorka plávania nemôže byť súčasne plavčíkom, venovať sa dozoru a aj výcvikovej činnosti, čo rezonovalo aj zo svedeckej výpovede V., ktorý bol odborným asistentom z Katedry športov v prírode a plávania FTVŠ ÚK v Bratislave, videoprezident Vodnej záchranej služby Slovenského Červeného kríža. Uviedla, že matka maloletého požaduje náhradu nemajetkovej ujmy, ale nechce priznať, že príčinou úmrtia jej syna boli aj nedostatky na jej strane

a objektívne príčiny spočívajúce v zdravotnom stave maloletého Q.. Bolo zistené v rámci dokazovania v trestnom konaní 2T 118/2007, že maloletý Q. trpel vrodenou vadou - mal oslabené reflexné schopnosti a imunitný systém, pretrvávajúcu dojčenskú žľazu, výrazne zväčšené miazgové uzliny, mimoriadne tenké nadobličky, zmohutnenú a zhrubnutú svalovinu ľavej komory srdca a medzikomorovej prepážky, tiež zúžený priesvit srdcovnice, v dôsledku čoho bol menej schopný a pripravený zvládať kritické situácie a táto vrodená chyba maloletého mohla mať vplyv na priebeh jeho topenia sa, že nemusel byť schopný vlastnými silami zabrániť následkom topenia sa a fyzicky zjavne prejavíť, že sa dostal do kritickej situácie. Toto potvrdil znalec MUDr. Karol Dokuš vypočúvaný v trestnom konaní. Preto ani okolo plávajúce deti nezaregistrovali prejavy topenia sa u maloletého Q.. Maloletý V. W. potvrdil, že ho s inými deťmi „predtým“ šticovali, skúšali maloletého Q., či sa iba hrá, v tejto súvislosti zostáva doposiaľ otvorená otázka, či v rámci hier detí nedošlo k takému konaniu, ktoré by malo za následok zavinenie zo strany maloletých a ktoré zostalo neobjasnené. Túto skutočnosť nemožno vylúčiť a napriek tomu, že napĺňala zásadu v pochybnostiach v prospech obvineného, súd na ňu v trestnom konaní neprihliadol. Poukázala ďalej na to, že podľa jej názoru s uvedenou diagnózou maloletý ani plavecký výcvik vzhľadom na svoje ochorenie nemal vôbec absolvovať a už vôbec mu matka nemala umožniť zobrať si staré 25-ročné potápačské okuliare, ktoré netesnili a cez ktoré sa vlastne chlapcovi dostala dnu voda, ktorú mohol vdýchnuť do pľúc. Matka maloletého v tomto konaní navrhovateľka, si túto skutočnosť v trestnom konaní uvedomovala, sama sa rozplakala a priznala si, že mu ich nemala dávať. Poukazovala na to, že maloletý bol upozornený, kde sa má počas voľných plavieb zdržiavať, že neplavci nemajú ísť do veľkej vody, čo však on nerešpektoval a svojvoľne prešiel do tohto priestoru. Všetky vypočúvané deti potvrdili, že o tejto skutočnosti boli vyslovene poučené a že bol poučený a na túto skutočnosť upozornený aj Q. Y., ktorý sám ostatných kamarátov volal do hlbkej vody. Títo však odmietli s tým, že to majú od pani inštruktorky zakázané. Sama navrhovateľka v návrhu uvádza, že maloletý Q. mal nasadené potápačské okuliare a potápal sa v hlbšej vode. Teda túto skutočnosť nemožno poprieť, bola potvrdená aj dokazovaním a nasvedčuje tomu, že maloletý nesporne porušil pravidlá plaveckého výcviku a tým ohrozil svoje zdravie a život. Prešiel za lano v bazéne, ktoré oddeľovalo skupinu plavcov od neplavcov. Pokiaľ navrhovateľka tvrdí, že „k neoprávnenému zásahu došlo na Plavárni za takých okolností, že odporkyňa nevenovala pozornosť pohybu detí vo vode, pričom jej hlavnou úlohou je zabezpečiť deti, aby sa im nič nestalo a toľko aby sa utopili v dôsledku toho, že mali voľný pohyb a nikto im nevenoval pozornosť“, s týmto tvrdením v návrhu absolútne nemôže súhlasiť, pretože ako vyplynulo zo svedeckých výpovedí K., O., K. - odporkyne, sa nejednalo o nevenovanie sa pozornosti, všetci traja menovaní stáli na okraji bazéna, boli otočení tvármi na vodnú hladinu a ich komunikácia spočívala len v tom, že sa pán K. ako organizátor pýtal, či organizácia funguje v poriadku, aké dosahujú deti výsledky a podobne. Nikto z týchto troch menovaných nevzhladol prejavy topenia sa. Ďalej nemožno súhlasiť s názorom, že hlavnou úlohou odporkyne bolo zabezpečiť, aby sa deťom nič nestalo. Jej hlavnou úlohou z toho ako vyplynulo z vyjadrenia Dr. Barana, bolo naučiť deti plávať alebo aspoň základy plávania. Na bezpečnosť mal dozerať plavčík, tento nebol ani stíhaný, ani sa na plavárni počas výcviku nenachádzal. Ako nadriadený odporkyne K. jednoznačne prehlásil, že odporkyňa si svoje povinnosti plnila, rovnako si ich plnil aj on ako realizátor kurzu. Predsa v čase voľného pohybu detí vo vode boli pri bazéne, dívali sa na deti, neboli vzdialení ako plavčíčka, ktorá išla na obed a plavčík - údržbár, ktorý bol mimo plochy bazénu. Taktiež vyslovila nesúhlas s názorom vysloveným v návrhu, že intenzita neoprávneného zásahu bola značná v tom, že k úmrtiu prišlo náhle bez toho, že by mal syn navrhovateľky nejaké vážne ochorenie, čo je v príkrom rozpore so závermi znaleckého posudku a výpovede MUDr. Karola Dokuša. Je diskutabilné a otázne, či by v budúcnosti sa ochorenie, ktorým maloletý trpel, v budúcnosti neprejavilo a nespôsobilo vážne dopady, prípadne smrť. Podľa jej názoru strata maloletého Q. je skutočne tragédiou, ktorá poznačila nielen navrhovateľku, pochopiteľne táto tragédia sa negatívne odzrkadlila aj na psychickom stave odporkyne, ktorá celú udalosť ťažko znáša dodnes, nakoľko je tiež matka a túto prácu, ktorú milovala, z dôvodu psychického bloku nemôže ďalej robiť. Podľa jej názoru a konštatovali to aj závery dokazovania a názory súdu v trestnom konaní, že zrejme ide o spleť rôznych objektívnych príčin, ktoré spôsobili úmrtie maloletého Q.. Nemôže sa však stotožniť s tým, že zaplatením sumy 100.000,- Eur by bola vec vyriešená, nepravenná. Život človeka nie je vyjadriteľný v peniazoch a preto sumy, ktoré navrhovateľka dáva ako nemajetkovú ujmu, pokladá za neprimerané a neopodstatnené. Rovnakú stratu by prežívala aj keby stratila syna v neskoršom veku, kde by došlo k biologickému procesu úmrtia. Odporkyňa je slobodná matka - stará sa o maloletú dcéru, jej finančná situácia neumožňuje platiť akékoľvek náhrady nemajetkovej ujmy.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom právnej zástupkyne navrhovateľky, výsluchom odporkyne a jej právnej zástupkyne, oboznámil sa s rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici Považská Bystrica zo dňa 21.1.2010 sp.zn. 2T 118/2007 - 475 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.10.2010 sp. zn. 3To 36/2010 - 484, uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.8.2011, sp. zn. 5Tdo 27/2011 - 512, rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 23.2.2011, sp. zn. 8C 49/2008 - 43, v spojitosti s opravným uznesením Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 24.2.2011, sp. zn. 8C 49/2008 - 144.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 21.1.2010, sp. zn. 2T 118/2007 - 475, v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.9.2010, sp.zn. 3To 36/2010 - 484, právoplatný 22.9.2010, bola odporkyňa uznaná vinnou, že ako inštruktorka plávania oprávnená k výkonu toto zamestnania, na základe pracovnej zmluvy zo dňa 12.1.2006 uzatvorenej medzi ňou a B. K., živnostníkom, s predmetom živnostenského oprávnenia - „výuka plávania „ ako aj na základe vysvedčenia o štátnej skúške, vydaného Fakultou telesnej výchovy a športu UK Bratislava, počas plaveckého výcviku žiakov Základnej školy Ul. J. Kráľa v Novej Dubnici, okres Trenčín, organizovaného na základe ponukového listu B. K. v dňoch od 3.4.2006 do 7.4.2006, v priebehu ktorého mala zabezpečovať výcvik a dohľad nad skupinou neplavcov, do ktorej patril aj mal. Q. Y.Á., nar. XX.X.XXXX, žiak 3.A triedy hore uvedenej školy, v posledný deň výcviku, teda dňa 7.4.2006 asi o 12.00 hod. na Mestskej krytej plavárni v Púchove, kde výcvik prebiehal, v jeho záverečnej fáze - voľný pohyb detí vo vode, obžalovaná K. nevenovala dostatočnú pozornosť zverenej skupine detí, nekontrovala dôsledne a sústavne ich pohyb vo vode, v bazéne, v kritickom momente komunikovala s kolegyňou výcviku M. O. ako aj s B. K., napriek tomu, že sa nachádzala v blízkosti bazéna, v dôsledku čoho mal. Q. Y., ktorý mal nasadené potápačské okuliare a ponáral sa v hlbšej vode, zotrval nakoniec pod vodnou hladinou tak dlho, že sa utopil, pričom rozhodujúci a kritický moment inštruktorka včas nezaregistrovala ako prvá, nepostrehla vôbec, že sa maloletý potopil pod vodnú hladinu až do doby utopenia, pričom podľa znaleckého posudku MUDr. Karola Dokuša a MUDr. Tivadára Tuhárskeho, znalcov z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo, obaja zamestnaní na Úrade pre dohľad na zdravotnú starostlivosť - súdne lekárstvo Banská Bystrica, musel byť maloletý Q. Y. najmenej 3 - 5 minút v stave celkového dusenia sa a úplne bez prísunu kyslíka a napriek tomu, že mu bola poskytnutá prvá adekvátna predlekárska pomoc, a následne aj odborná lekárska pomoc a starostlivosť, na všetkých stupňoch zdravotníckych zariadení, po jeho prevoze vo Fakultnej nemocnici v Banskej Bystrici, vzhľadom na závažnosť jeho stavu, dňa 15.4.2006 zomrel, čo bolo v priamej časovej a príčinnej súvislosti s následkami postihnutia mozgu pri dlhšiu dobu pretrvávajúcom dusení sa pri topení.

Za tento skutok - prečin usmrtienia bola odporkyňa odsúdená podľa § 149 ods. 2 Tr. zák. s prihladnutím na § 36 písm. j/ Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, výkon ktorého bol obžalovanej - odporkyne podmienene odložený a bola jej určená skúšobná doba 1 (jeden) rok.

Odporkyňa podala voči rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.9.2010 sp. zn. 3To 36/2010 - 484 dovolanie, pričom Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 17.8.2011, sp. zn. 5Tdo 27/2011 - 512 dovolanie obvinenej - odporkyne odmietol. Uznesenie NS SR nadobudlo právoplatnosť 17.8.2011.

Z vykonaného dokazovania mal súd ďalej za preukázané, že navrhovateľka sa na tunajšom súde domáhala v konaní vedenom pod sp. zn. 8C 49/2008 náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy voči odporcom I/ Základná škola J. Kráľa, ul. J. Kráľa, Nová Dubnica, odporcovi II/ Mesto Nová Dubnica a odporcovi III/ B. K. náhrady nemajetkovej ujmy s poukazom na ustanovenie § 13 Občianskeho zákonníka, tvrdiac, že niet pochyb, že úmrtím jej syna mal. Q. Y., na ktorého bola citovo naviazaná, došlo k závažnému zásahu do jej práva na ochranu osobnosti, k obmedzeniu jej súkromného a rodinného života a žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť na mieste. Vzhľadom na spôsobenú ujmu požadovala nemajetkovú ujmu vo výške 497.908,78 Eur

(15.000.000,- Sk) a náhradu škody titulom nákladov spojených s pohrebom syna, s jeho hospitalizáciu vo Fakultnej nemocnici v Banskej Bystrici vo výške 1.859,16 Eur (56.009,- Sk).

Rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 23.2.2011, sp. zn. 8C 49/2008 - 143 v spojitosti s opravným uznesením Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 24.2.2011, sp. zn. 8C 49/2008 - 144, súd návrh navrhovateľky voči odporcom I/,II/ zamietol, odporcu III/ zaviazal k povinnosti zaplatiť navrhovateľke titulom náhrady škody sumu 1.632,98 Eur a titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sumu 10.000,- Eur. Vo zvyšku súd návrh navrhovateľky zamietol. Zhora uvedené rozhodnutie doposiaľ nie je právoplatné.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 83 Občianskeho súdneho poriadku Začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Po zhodnotení všetkých skutočností a dôkazov súd dospel jednoznačne k záveru, že v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde v Považskej Bystrici pod sp. zn. 2T/118/2007 bola preukázaná vina odporkyne, ktorá ako inštruktorka plávania, počas plaveckého výcviku žiakov základnej školy Ul. J Kráľa v Novej Dubnici organizovaného v dňoch od 3.4.2006 do 7.4.2006, v priebehu ktorého mala zabezpečovať výcvik a dohľad na skupinou neplavcov, do ktorej patril aj syn navrhovateľky - mal. Q. Y., dňa X.X.XXXX na Mestskej krytej plavárni v Púchove, kde výcvik prebiehal, v záverečnej fáze - voľný pohyb detí vo vode nevenovala dostatočnú pozornosť zverenej skupine detí, nekontrolovala dôsledne a sústavne ich pohyb vo vode, v bazéne, v kritickom momente komunikovala s kolegyňou výcviku M. O., ako aj s B. K., napriek tomu že sa nachádzala v blízkosti bazéna v dôsledku čoho mal. Q. zotrval pod vodnou hladinou tak dlho, že sa utopil, pričom v rozhodujúci a kritický moment odporkyňa ako inštruktorka nezaregistrovala ako prvá, nepostrehla vôbec, že sa mal. Q. potopil pod vodnú hladinu až do doby utopenia. Aj napriek tomu že bola maloletému poskytnutá adekvátna predlekárska pomoc a následne aj lekárska odborná pomoc a starostlivosť na všetkých stupňoch zdravotníckych zariadení, po jeho prevoze do Fakultnej nemocnice v Banskej Bystrici dňa 15.4.2006 zomrel, čo bolo v priamej časovej a príčinnej súvislosti s následkami postihnutia mozgu pri dlhšiu dobu pretrvávajúcom dusení a topení.

V dôsledku tejto udalosti spôsobenej odporkyňou, súd jednoznačne konštatuje, že konaním odporkyne došlo k zásahu do osobnostného práva navrhovateľky, ktorá bola matkou mal. Q. tak, že bola narušená celistvosť jej rodiny a bolo zasiahnuté do jej súkromného a rodinného života, pričom tieto následky sú

trvalé a neodstrániteľné. V dôsledku tragickej smrti syna navrhovateľky na plaveckom kurze došlo k nesmierne závažnej ujme spočívajúcej v strate milovaného dieťaťa, čím je navrhovateľka do budúcnosti ochudobnená o rodinný život a táto spočíva aj v citovej strane keď navrhovateľka smrťou syna stratila jeho lásku a radosť s ním prežívajú. Týmto nečakaným a šokujúcim úmrtím syna navrhovateľky došlo nepochybne k závažnému zásahu do práva na ochranu jej osobnosti, že žiadna z morálnych noriem zadosťučinenia nie je postačujúca. Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že v danom prípade predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy navrhovateľky v peniazoch sú dané, pretože je nepochybné, že ujmu, ktorá navrhovateľke vznikla, by na jej mieste každá iná osoba považovala za ujmu objektívne závažnú.

V zmysle 135 ods. 1 O. s. p. súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt, postihnutelný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal. Z uvedených dôvodov potom súd sa nezaoberal tvrdeniami odporkyne v jej vyjadrení, kde sa snažila „vyvinúť“ zo skutku, za ktorý bola už právoplatne odsúdená v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 2T 118/2007, pretože súd je viazaný rozhodnutím v konaní 2T 118/2007.

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany odporkyne súd v prvom rade posudzoval otázku premlčania uplatneného práva navrhovateľky.

Z ustanovenia § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že sa premlčujú všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Premlčanie je kvalifikované plynutím času, v dôsledku ktorého súdnu vymáateľnosť možno odvrátiť námietkou. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva a zároveň aj zabrániť tomu aby povinné osoby neboli počas neprimeranej doby nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba, a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že oprávnená osoba nemôže sa s úspechom domáhať na súde svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo priznať.

Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, ktorej sa navrhovateľka domáhala svojim návrhom, súd poukazuje na to, že v prípade neoprávneného zásahu do určitého absolútneho osobnostného práva vznikne poškodenej osobe právo domáhať sa svojej ochrany tak ako toto právo vzniklo v danom prípade aj navrhovateľke. Napriek tomu, že ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy. Keďže návrhom na náhradu nemajetkovej ujmy je požiadavka navrhovateľky o zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky. Z uvedeného vyplýva, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorého sa navrhovateľka domáha, sa premlčuje v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka.

Počiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osobe. Súd má za to, že premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv.

V danom prípade bolo jednoznačne preukázané, že konaním odporkyne bolo zasiahnuté do práva na život syna navrhovateľky Q. Y. dňa 15.4.2006, do práva na súkromný a rodinný život navrhovateľky, ktorý

nastal momentom jeho smrti a ktorého následky v podobe rôznej formy citovej ujmy u navrhovateľky stále pretrvávajú. Navrhovateľka preto mohla svoje právo na uplatnenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vykonať prvýkrát 16.4.2006. Od tohto dňa začal plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá skončila 16.4.2009. Navrhovateľka svoj návrh podala na súde až 18.10.2012, teda po uplynutí premlčacej doby.

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania, ktorá bola podaná dôvodne súd návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietol. Z dôvodu hospodárnosti konania súd prednostne posudzoval vznesenú námietku premlčania a keďže dospel k záveru, že táto je dôvodná, vo veci rozhodol bez potreby vykonávania ďalšieho dokazovania.

Na záver súd uvádza, že pokiaľ odporkyňa poukazovala na to, že v danej veci sa jedná o prekážku súdneho konania (litispendencia), ktorá zabraňuje, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci s poukazom na prebiehajúce konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 8C 49/2008, súd považuje takúto námietku odporkyne za nedôvodnú.

Prekážka litispendencie je daná vtedy, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Totožnosť veci a prekážka litispendencie nie je daná, ak chýba čo i len jeden znak totožnosti veci. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 8C 49/2008 v prvom rade nejde o rovnakých účastníkov konania ako v tomto konaní (4C 198/2012), ktorá skutočnosť je dostačujúca, aby súd dospel k záveru, že v danom prípade sa nejedná o prekážku litispendencie a preto nie je ani na mieste, aby sa súd procesnou prekážkou konania - litispendenciou zaoberal tak, aby konanie zastavil v zmysle § 104 ods. 1 O. s. p..

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 150 ods. 1 O. s. p. za použitia § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporkyňa mala v konaní úplný úspech, preto jej v zmysle § 142 ods. 1 vzniklo právo na náhradu trov konania. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré súd videl jednoznačne v okolnostiach celého prípadu, predovšetkým v skutočnosti, že odporkyňa bola uznaná vinnou zo skutku, ktorého následkom bola smrť mal. syna navrhovateľky, súd odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd do Trenčína, v troch vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O. s. p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.